

УДК 351:347.7

DOI: 10.35432/tisb292023289082

Валерій Колодуб

*аспірант кафедри державознавства, права та європейської інтеграції
Навчально-наукового інституту публічної служби та управління
Національного університету «Одеська політехніка»
<https://orcid.org/0009-0008-4247-8447>
e-mail: kolodub23@gmail.com*

ФОРМИ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ ОХОРОНИ КОРПОРАТИВНИХ ПРАВ В УКРАЇНІ

У статті визначено форми публічного адміністрування як зовнішній прояв адміністративної діяльності суб'єктів публічної адміністрація, що здійснюється на всіх рівнях публічного адміністрування щодо реалізації виконавчо-розпорядчої діяльності та надання адміністративних послуг із метою здійснення публічного адміністрування в певних сферах суспільства. Визначено, що до форм публічного адміністрування охорони корпоративних прав в Україні віднесено: видання адміністративних актів; укладення адміністративних договорів; вчинення інших юридично значущих адміністративних дій; здійснення матеріально-технічних операцій (у тому числі реєстраційних, які відіграють велику роль у сфері охорони корпоративних прав). Охарактеризовано кожен форму публічного адміністрування та визначені її ключові ознаки. Визначена практика застосування різних форм публічного адміністрування охорони корпоративних прав в Україні.

Ключові слова: публічне адміністрування, охорона, корпоративні права, форми адміністративної діяльності.

Valeriy Kolodub

*PhD-student of the Department of State Studies, Law and European Integration
ESI of Public Service and Administration Odesa Polytechnic National University,
<https://orcid.org/0009-0008-4247-8447>
e-mail: kolodub23@gmail.com*

FORMS OF PUBLIC ADMINISTRATION OF CORPORATE RIGHTS PROTECTION IN UKRAINE

The current stage of development of the science of public management and administration is characterised by the search for new tools, forms and methods of public administration, its interaction with civil society institutions. The revitalisation of the role of the latter in public administration decision-making, collegiality as the basis for the activities of local governments and some newly created executive bodies, the introduction of new governance standards, including the strengthening of the role of e-governance, lead to the emergence of new types of legal forms of public administration, the recognition, understanding and development of which is one of the priority tasks of scientific research.

On 24 February 2022, the Russian Federation unleashed a full-scale aggressive war against Ukraine and the Ukrainian people, and for the first time since its independence, Ukraine introduced a legal regime of martial law [13]. During martial law, the rights and legitimate interests of legal entities are temporarily restricted due to the threat of attack and danger to Ukraine's state independence and territorial integrity. As a result, certain corporate rights may be temporarily restricted, property may be forcibly alienated and seized, and the management of an enterprise may

be removed and replaced.

In this way, the state implements a mechanism for public administration of the protection of corporate rights during wartime and prevention of the threat of their destruction. For this period, the state proposes to introduce appropriate changes to the corporate governance regulations, which aim to provide flexibility to the legislation to ensure that it can be returned to pre-war requirements after the end of martial law, while ensuring and providing confidence in the preservation of corporate rights to their owners and potential investors. Accordingly, clear recognition of and compliance with the forms of public administration of corporate rights protection is important for both corporate rights holders and future investors in the post-war economic recovery.

The study of the forms of public administration of corporate rights protection is based on the application of the methods of induction and deduction, analysis and synthesis, according to which this issue is studied with due regard for the integrity of the issue which contains many components. The study also used such general scientific and special methods as abstraction and theoretical generalisation.

The study of the peculiarities of institutional support for the processes of intercultural communication in Ukraine in the context of its European integration vector is based on the use of methods of induction and deduction, analysis and synthesis, according to which the issue is studied, given the integrity of the issue, which contains many components. Based on the abstract and logical method, the article summarises and formulates the main forms of public administration of corporate rights protection, and also substantiates the role and importance of clearly defined forms of public administration in the processes of trust and investment attraction.

The information base of the research is normative legal acts, materials of scientific conferences, scientific publications on the subject under study, official websites and other materials.

The issues proposed for analysis have their own specifics. Certain aspects of this topic were mentioned in the works of V. Averyanov, Y. Bytyak, V. Galunko, V. Dziundziuk, P. Dikhtievskiy, M. Kelman, V. Kovalenko, T. Kolomoyets, O. Kuzmenko, V. Kurylo, Y. Legeza, O. Mashkov, R. Melnyk, N. Nyzhnyk, N. Pavliuk, L. Prykhodchenko, K. Rovynska, S. Stetsenko, and others. However, in general, this issue is poorly understood in the science of public administration and management, and therefore requires a deeper study.

Forms of public administration are a set of actions of administrative and managerial activities of public administrations, but these forms have certain peculiarities in the context of corporate rights protection and have not been the subject of a separate focus of scientific research.

The public administration of corporate rights protection is implemented by public administration entities, and in the course of performing their duties, various decisions are made which cause certain legal consequences. In the theory of public administration and management, such decisions are commonly referred to as forms of public administration, which, in turn, form the relevant administrative and legal institution.

Instruments of public administration - externally expressed means (forms) and methods and techniques of influence (methods) of administrative activity of public administration entities, which constitute the mechanism of public administration and are used in aggregate within the limits of authority by public administration entities in order to regulate legal relations in a particular area.

Most scholars refer to the instruments of public administration as forms and methods of administrative activity of public administration. Given this thesis, there is a need to study the concept of "forms of public administration" which form the basis of public administration instruments.

Forms of public administration are external manifestations of administrative activities of public administration entities carried out at all levels of public administration to implement executive and administrative activities and provide administrative services in order to carry out public administration in certain areas of society.

Most scholars believe that the forms of public administration are divided into: issuance of

administrative acts (issuance of by-laws and issuance of individual administrative acts); conclusion of administrative agreements; 3) other legally significant administrative actions; 4) material and technical operations.

Forms of public administration of corporate rights protection in Ukraine include: 1) issuance of administrative acts: subordinate acts regulating the protection of corporate rights, individual acts on the emergence, change and termination of corporate rights of individuals or creation of personal measures for the protection of corporate rights; 2) conclusion of administrative agreements; 3) other legally significant administrative actions; 4) material and technical operations (including registration, which play an important role in the field of corporate rights).

The issuance of by-laws is a law-making activity of public administration, which involves administrative activities aimed at implementing laws by developing and establishing by-laws of a general nature.

Thus, the issuance of by-laws as a form of administrative activity is manifested at the law-making level of public administration, consists in the creation of general rules of law or changes in legal regulation, i.e. is defined as a regulatory activity of public administration entities.

The issuance of individual administrative acts is the most common way of exercising the administrative powers of public administration bodies; without their issuance, no more or less important case in this area can be resolved. The issuance of individual administrative acts is close to, but not identical to, normative acts. The difference between them is that individual administrative acts establish, change or terminate specific administrative legal relations. They differ from normative acts in that they are addressed to specific subjects of administrative relations and their effect is terminated after the exercise of their rights and obligations, i.e. after their single application.

The issuance of individual administrative acts is a common form of public administration of corporate rights protection in Ukraine, as it provides for the creation, amendment and termination of individual administrative acts, i.e. those that are personalized and addressed to specific subjects of public administration.

As for administrative contracts, an administrative contract is a public agreement between two or more subjects of administrative law, one of which is always a subject of public administration. The signs of an administrative contract are 1) subjective - a public administration entity must participate in it; 2) material - its content is the rights and obligations of the parties arising from the power management functions of a public administration entity.

To summarize, it should be noted that forms of public administration are an external manifestation of administrative activities of public administration entities carried out at all levels of public administration to implement executive and administrative activities and provide administrative services in order to carry out public administration in certain areas of society.

The forms of public administration of property rights protection in Ukraine include: 1) issuance of administrative acts: subordinate acts regulating the protection of property rights, individual acts on the emergence, change and termination of property rights of individuals or creation of personal measures to protect property rights; 2) conclusion of administrative contracts; 3) other legally significant administrative actions; 4) implementation of logistical operations (including registration, which play an important role in the field of property rights).

Key words: public administration, security, corporate rights, forms of administrative activity.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими та практичними завданнями. Сучасний етап розвитку науки публічного управління та адміністрування характеризується пошуком нових інструментів, форм та методів діяльності публічної адміністрації, її взаємодії з інститутами громадянського суспільства. Пожвавлення ролі останніх у прийнятті державницьких управлінських рішень, колегіальність як основа

діяльності органів місцевого самоврядування та окремих новостворених органів виконавчої

влади, впровадження нових стандартів врядування, в тому числі посилення ролі електронного врядування, зумовлюють виникнення нових видів правових форм публічного адміністрування, визнання, осмислення та розробка яких є одним із пріоритетних завдань наукових досліджень.

24 лютого 2022 року РФ розв'язала повномасштабну агресивну війну проти України та українського народу, у зв'язку з чим в Україні вперше за часи своєї незалежності, було введено правовий режим воєнного стану [13]. Під час воєнного стану передбачається тимчасове обмеження прав і законних інтересів юридичних осіб, зумовлене загрозою нападу та небезпеки державній незалежності України, а також її територіальній цілісності. Як наслідок, можуть тимчасово обмежуватися деякі корпоративні права, примусово відчужуватися та вилучатися майно, а також, усуватися та замінятися керівництво підприємства.

У такий спосіб держава реалізує механізм публічного адміністрування охорони корпоративних права під час війни та попередження загрози їх знищення. На цей період держава пропонує внесення відповідних змін у сфері нормативного регулювання корпоративного управління, котрі мають за мету забезпечити законодавству гнучкість аби гарантувати можливість повернення його до довоєнних вимог після закінчення воєнного стану, одночасно, забезпечивши та надавши впевненість у збереженні корпоративних прав їх власникам та потенційним інвесторам. Відповідно, чітке визнання та дотримання форм публічного адміністрування охорони корпоративних прав має значення як власників корпоративних прав, так й для майбутніх інвесторів у відновлення економіки країни після перемоги.

Необхідно зауважити, що, незважаючи на воєнний стан, корпоративні відносини, а разом з ними й права учасників, продовжують стрімко розвиватися та потребують відповідної адаптації публічного адміністрування, в тому числі врахування його відповідності європейським стандартам та законодавству ЄС [14]. Водночас питання, що стосуються форм публічного адміністрування охорони прав суб'єктів корпоративних відносин при їх здійсненні та захисті, дедалі частіше вимагають свого удосконалення як на рівні нормативного (в тому числі відомчого, локального) регулювання, так і при вирішенні корпоративних конфліктів у правозастосовній діяльності.

Теоретико-методологічний підхід до з'ясування питань, пов'язаних із формою реалізації управлінської діяльності публічною адміністрацією в частині охорони прав суб'єктів корпоративних відносин, необхідний з огляду на відсутність фундаментальних досліджень цієї проблематики. Зокрема, актуальними залишаються питання щодо співвідношення інструментів, форм та методів публічного адміністрування охорони корпоративних прав.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спираються автори. Проблематика, яка пропонується для аналізу, має свою специфіку. Окремі аспекти цієї тематики було згадано в роботах В. Авер'янов, Ю. Битяк, В. Галунько, В. Дзюндзюк, П. Діхтієвський, М. Кельман, В. Ко-валенко, Т. Коломоець, О. Кузьменко, В. Курило, Ю. Легеза, О. Машков, Р. Мельник, Н. Нижник, Н. Павлюк, Л. Приходченко, К. Ровинська, С. Стеценко та ін. Проте загалом це питання є малодослідженим в науки публічного управління та адміністрування, а тому потребує більш глибокого вивчення.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою дослідження є аналіз та визначення поняття, сутності та видів форм публічного адміністрування охорони корпоративних прав в Україні. ***Предмет дослідження:*** Аналіз загальнотеоретичних аспектів поняття форми публічного адміністрування та їх значення в механізмі публічного адміністрування охорони корпоративних прав в Україні. ***Методи та інформаційна база дослідження:*** Основою дослідження форм публічного адміністрування охорони

корпоративних прав є застосування методів індукції та дедукції, аналізу та синтезу, відповідно до чого цю проблематику вивчають, зважаючи на цілісність питання, яке містить багато складових. Також у процесі дослідження використовували такі загальнонаукові і спеціальні методи, як абстрагування та теоретичного узагальнення. Основою дослідження особливостей інституційного забезпечення процесів міжкультурної комунікації України в контексті реалізації її євроінтеграційного вектора є застосування методів індукції та дедукції, аналізу та синтезу, відповідно до чого вказана проблематика досліджується, з огляду на цілісність питання, яке містить багато складових. На основі абстрактно-логічного методу в статті здійснено узагальнення та сформульовано основні форми публічного адміністрування охорони корпоративних прав, а також обґрунтовано роль і значення чітковизначених форм публічного адміністрування у процесах довіри та залучення інвестицій. Інформаційною базою дослідження є нормативно-правові акти, матеріали наукових конференцій, наукові публікації з досліджуваної тематики, офіційні інтернет-сайти та інші матеріали.

Виклад основного матеріалу дослідження з обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Публічне адміністрування охорони корпоративних прав реалізується суб'єктами публічної адміністрації, під час виконання покладених на них обов'язків, приймаються різноманітні рішення, які викликають певні юридичні наслідки. Такі рішення у теорії публічного управління та адміністрування прийнято називати формами державного управління, які, у свою чергу, утворюють відповідний адміністративно-правовий інститут.

Щодо поняття «інструмент публічного адміністрування», то тлумачний словник розкриває поняття «інструмент» як знаряддя для праці або ж сукупність таких знарядь. І. Патерило зазначає, що нині необхідною та своєчасною виглядає заміна категорії «форми державного управління» поняттям «інструменти діяльності публічної адміністрації», під яким варто розуміти усю сукупність засобів (приймів), які використовуються суб'єктами публічної адміністрації для регулювання суспільних відносин, що виникають у сфері публічного управління [11, с.289]. В. Галунько переконаний, що інструмент публічного адміністрування - це зовнішній вираз однорідних за своїм характером і правовою природою груп адміністративних дій суб'єктів публічної адміністрації, реалізований у межах суворой відповідності визначеної законом компетенції з метою досягнення бажаного для публічного адміністрування результату [4, с. 143].

Таким чином, інструменти публічного адміністрування – зовнішньо виражені засоби (форми) та способи й прийоми впливу (методи) адміністративної діяльності суб'єктів публічної адміністрації, які складають механізм публічного адміністрування та сукупно використовуються в межах повноважень суб'єктами публічної адміністрації з метою врегулювання правовідносин у певній сфері.

Більшість учених до інструментів публічного адміністрування відносять форми і методи адміністративної діяльності публічної адміністрації [5, с. 143]. Враховуючи цю тезу, виникає необхідність у дослідженні поняття «форми публічного адміністрування», які складають основу інструментів публічного адміністрування.

Л.Л. Приходченко під формами управління розуміє зовнішньо виражені і юридично оформлені дії органу управління (або посадової особи), які здійснюються у межах його компетенції і тягнуть юридично визначені правові наслідки. Автор наділяє форми державного управління такими ознаками: вони встановлені у нормативному акті; несуть у собі державно - владну природу; мають підзаконний характер, викликаний підзаконним характером повноважень органів управління та їх посадових осіб; у формах державного управління проявляється виконавчо-розпорядча діяльність.

Форми державного управління, на думку автора, застосовуються органами виконавчої влади, які він називає органами управління публічної влади. Що ж стосується конкретних видів форм державного управління, то до них зараховуються: видання нормативних правових актів, видання ненормативних (індивідуальних) правових актів, укладення договорів,

здійснення інших юридично значимих дій юридичного характеру на підставі закону або на підставі виданого правового акту управління, здійснення організаційних дій, виконання матеріально-технічних дій [12, с. 270].

Професор Ю. П. Битяк формою управління називає зовнішнє виявлення конкретних дій, які здійснюються органами виконавчої влади для вирішення поставлених перед ними завдань. Завдяки формам державного управління органи виконавчої влади здійснюють виконавчу і розпорядчу діяльність та на підставі діючого законодавства самостійно встановлюють обов'язкові правила поведінки (норми права) з питань, які віднесені до їх компетенції. До найбільш розповсюджених форм державного управління автор зараховує видання нормативних актів управління, видання індивідуальних актів управління, проведення організаційних заходів, здійснення матеріально - технічних операцій [2, с. 136-139].

О. Єщук визначила, що форми адміністративної діяльності публічної адміністрації у сфері адміністративно-правової охорони є класичним виразом їх адміністративної діяльності щодо здійснення виконавчо-розпорядчої діяльності та надання адміністративних послуг з метою відновлення чи недопущення порушення прав, свобод або законних інтересів фізичних і юридичних осіб. При цьому суб'єкти публічної адміністрації можуть використовувати весь наявний арсенал форм адміністрування суспільних відносин публічною адміністрацією, а саме видання нормативних й індивідуальних адміністративних актів, здійснення інших юридично значущих дій і матеріально-технічних операцій [6, с. 212].

Цікавою є позиція Ю. Легези, яка визначає форми публічного управління у сфері використання природних ресурсів як взаємопов'язаної системи зовнішнього та внутрішнього проявів правозастовчої діяльності органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, громадськості, юридичних осіб, спрямованої на забезпечення раціонального використання природних ресурсів з метою задоволення публічних та приватних інтересів [10, с. 5].

Таким чином, форми публічного адміністрування - це зовнішній прояв адміністративної діяльності суб'єктів публічної адміністрація, що здійснюється на усіх рівнях публічного адміністрування щодо реалізації виконавчо-розпорядчої діяльності та надання адміністративних послуг з метою здійснення публічного адміністрування в певних сферах суспільства.

Більшість учених вважають, що форми публічного адміністрування поділяються на: видання адміністративних актів (видання підзаконних нормативно-правових актів і видання індивідуальних адміністративних актів); укладення адміністративних угод; 3) учинення інших юридично значущих адміністративних дій; 4) здійснення матеріально -технічних операцій [5, с. 143].

Так, на думку В. Б. Авер'янова, до правових форм державного управління належать ті, використання яких спричиняє виникнення конкретного юридичного результату. У даному випадку мова йде про видання юридичних актів, застосування примусових заходів тощо, які виступають юридичними фактами і можуть породжувати (змінювати, припиняти) адміністративні правовідносини. Доволі часто до категорії правових форм управління зараховують також і укладання адміністративних договорів [1, с. 279]. До неправових належать форми, які безпосередньо юридичного значення не мають, тобто не спричиняють виникнення конкретного юридичного результату. Найчастіше неправовими формами визнаються різноманітні організаційні дії службовців органів виконавчої влади та місцевого самоврядування на різних етапах підготовки і виконання управлінських рішень. Це такі дії, як організація та проведення нарад, обговорень, перевірок, розробка проектів планів, прогнозів, програм, методичних рекомендацій, здійснення заходів щодо підвищення якості та ефективності управлінської праці і т. ін. Дані форми можуть як безпосередньо «супроводжувати» правові форми, так і мати певне самостійне значення [1,

с. 279].

В. Колпаков наголосив, що адміністративно-правова наука, відповідно до потреб практики функціонування розгалуженої системи публічної адміністрації, створила класифікаційні групи цих форм на підставі двох критеріїв. Перший критерій - наслідки (правовий ефект) застосування тієї чи іншої форми. За цим критерієм форми публічного адміністрування поділяють на: а) правові форми і б) не правові форми. До правових належать форми, використання яких спричиняє виникнення юридичних наслідків. Це, наприклад, прийняття нормативних і індивідуальних актів перебування правових норм, укладання адміністративних договорів, здійснення реєстраційних та інших юридично значущих дій. До неправових належать форми, які безпосередньо юридичного значення не мають. Це, наприклад, проведення ревізії, нарада, консультація тощо. Другий критерій — спосіб реалізації методів публічного адміністрування. За цим критерієм форми публічного адміністрування поділяють на: 1) прийняття нормативних актів, або встановлення норм права, або адміністративна правотворчість; 2) прийняття ненормативних актів, застосування норм права, прийняття індивідуальних актів, прийняття актів застосування норм права, адміністративне розпорядництво; 3) укладання адміністративних договорів; 4) вчинення реєстраційних та інших юридично значущих дій; 5) здійснення організаційних дій; 6) виконання матеріально-технічних операцій [8, с. 102-103].

В. Галуцько переконаний, що за характером і правовою природою форми діяльності суб'єктів публічної адміністрації поділяються на: 1) видання адміністративних актів: - видання підзаконних нормативно-правових актів; - видання індивідуальних адміністративних актів; 2) укладання адміністративних договорів; 3) учинення інших юридично значущих адміністративних дій; 4) здійснення матеріально-технічних операцій [4, с. 132].

Таким чином, до форм публічного адміністрування охорони корпоративних прав в Україні відносяться: 1) видання адміністративних актів: підзаконних - щодо регулювання охорони корпоративних прав, індивідуальних - щодо виникнення, зміни та припинення корпоративних прав окремих осіб або створення персональних заходів охорони корпоративних прав; 2) укладання адміністративних договорів; 3) учинення інших юридично значущих адміністративних дій; 4) здійснення матеріально-технічних операцій (в тому числі реєстраційних, які відіграють велику роль у сфері корпоративних прав.

Розкриємо особливості кожної з форм публічного адміністрування. Видання підзаконних нормативно-правових актів - це правотворчий напрямок діяльності публічної адміністрації, що передбачає розпорядчу діяльність, спрямовану на виконання законів шляхом розроблення та встановлення підзаконних правил загального характеру [4, с. 132].

Таким чином, видання підзаконних нормативно-правових актів як форма адміністративної діяльності проявляється на правотворчому рівні здійснення публічного адміністрування, полягає у створенні загальних норм права, або зміні правового регулювання, тобто визначається як розпорядча діяльність суб'єктів публічного адміністрування.

Видання індивідуальних адміністративних актів є найбільш поширеним способом реалізації адміністративних повноважень органів публічної адміністрації; без їх видання не може бути вирішено жодної більш-менш важливої справи в цій сфері. Видання індивідуальних адміністративних актів є близьким до нормативного, але не тотожне йому. Відмінність між ними полягає в тому, що індивідуальні адміністративні акти встановлюють, змінюють або припиняють конкретні адміністративні правовідносини. Вони відрізняються від нормативних тим, що звернені до конкретних суб'єктів управлінських відносин і їх дія припиняється після здійснення встановлених у них прав і обов'язків, тобто після одноразового їх застосування [4, с. 135].

Таким чином, видання індивідуальних адміністративних актів є поширеною формою публічного адміністрування охорони корпоративних прав в Україні, оскільки полягає у

створенні, зміні та припиненні індивідуальних адміністративних актів, тобто таких, що носять персоніфікований характер та звернені до конкретних суб'єктів публічного адміністрування.

Щодо адміністративних договорів, то під адміністративним договором слід розуміти публічну угоду двох чи більше суб'єктів адміністративного права, один з яких завжди є суб'єктом публічної адміністрації. Ознаками адміністративного договору є: 1) суб'єктивна - у ньому обов'язково бере участь суб'єкт публічної адміністрації; 2) предметна - його змістом є права та обов'язки сторін, що впливають із владних управлінських функцій суб'єкта публічної адміністрації [4, с. 137].

Ю. Легеза, в межах свого дослідження, зазначає, що адміністративні договори у сфері використання природних ресурсів є тією унікальною формою публічного управління, що здатна вирішити такі проблеми, як: 1) дублювання повноважень суб'єктів публічного управління загальнонаціонального та регіонального рівнів; 2) підвищення ефективності надання публічних послуг [10, с. 13].

Прикладом укладення адміністративного договору є Меморандум про взаєморозуміння між НКЦПФР (Україна) та Управлінням з цінних паперів та товарів (Об'єднані Арабські Емірати) стосовно допомоги та взаємного співробітництва від 26 вересня 2018 року, у зв'язку із зростанням значення і розширенням діяльності фінансових структур та інвесторів на міжнародних ринках цінних паперів, домовились про можливість співробітництва з питань випуску та обігу цінних паперів емітентів двох країн на фондових ринках обох країн. Цей Меморандум буде слугуватиме підвищенню ефективності і зміцненню фінансової стабільності учасників на ринку цінних паперів шляхом вдосконалення регулювання фінансового ринку, посилення нагляду за міжнародними операціями та створення середовища, що сприяє недопущенню шахрайських та інших видів діяльності, заборонених в Україні та Об'єднаних Арабських Еміратах.

Тобто, укладення адміністративних договорів є однією з форм публічного адміністрування охорони корпоративних прав в Україні, що полягає в укладенні публічних договорів між певними суб'єктами, одним з яких обов'язково виступає суб'єкт публічного адміністрування, відповідно змістом такого договору є обов'язки та права сторін, що є предметом публічних правовідносин між учасниками публічного адміністрування.

Здійснення організаційних дій - це різноманітні заходи, які проводяться з метою вдосконалити роботу персоналу публічної адміністрації, підняти рівень організації праці і виконавчої дисципліни, втілити позитивний досвід і новітні технології. Водночас вони можуть використовуватися для певного впливу на громадські структури і громадян. Ці дії безпосередньо не спричиняють юридичних наслідків. До таких дій можна віднести різні інструктування, наради, семінари, збори, конференції, надання практичної допомоги, розповсюдження позитивного досвіду, проведення контрольних заходів, вивчення громадської думки, розробка заходів щодо впровадження новітніх досягнень науки і техніки тощо [3, с. 102-103].

Прикладом здійснення організаційних дій є проведення міжнародної науково-практичної конференції «Захист корпоративних прав Українського народу: вітчизняні реалії та зарубіжний досвід для України», що відбулася в Національній академії прокуратури України, цей захід було організовано з метою комплексного аналізу проблем у сфері захисту корпоративних прав Українського народу, здійснення органами прокуратури повноважень щодо захисту цього права, а також напрацювання пропозицій стосовно удосконалення вітчизняного законодавства в зазначеній сфері [7, с. 2].

Таким чином, здійснення організаційних дій є факультативною формою адміністративної діяльності суб'єктів публічного адміністрування охорони корпоративних прав в Україні, що полягає в здійсненні організаційних дій для розповсюдження ефективного досвіду, створення нових заходів правового регулювання, інформування громадян та

вивчення громадської позиції щодо публічного адміністрування охорони корпоративних прав, а також надання правової допомоги в цій сфері.

Виконання матеріально-технічних операцій в більшості випадків має допоміжний характер. З їх допомогою обслуговується процес функціонування всієї публічної сфери. Ці операції спрямовані на утворення нормальних умов для виконання відповідними суб'єктами адміністративних функцій. До матеріально-технічних операцій належать дії з підготовки матеріалів для проведення організаційних заходів, діловодство, складання довідок, звітів, оформлення документів тощо. Роль і значення матеріально - технічних операцій не можна зменшувати. Від них багато в чому залежить ефективність управлінської праці [3, с. 102-103].

В. Галуцько під здійсненням матеріально-технічних операцій має на увазі забезпечення публічною адміністрацією збирання, зберігання й оброблення інформації, використання технічних засобів, створення матеріально-технічних умов праці тощо. Вони в системі форм адміністративної діяльності суб'єктів публічної адміністрації виконують допоміжну роль [4, с. 138]. До них належать такі дії, які безпосередньо створюють нове юридичне положення, змінюють наявні правовідносини або стають необхідною умовою для настання зазначених правових наслідків - незалежно від того, були вони спрямовані на ці наслідки чи ні. Прикладом таких дій можуть бути реєстрація, документування, прийняття присяги, примусове виконання адміністративних стягнень, застосування примусових заходів без попереднього видання таких актів (наприклад, як крайній захід - застосування вогнепальної зброї) [4, с. 138].

Таким чином, матеріально-технічні операції у сфері публічного адміністрування охорони корпоративних прав відіграють провідну роль, адже за їх допомогою здійснюється легітимізація (реєстрація) корпоративних прав, тобто фактично створюються правовідносини у цій сфері, які відповідно потребують публічного адміністрування та адміністративно-правової охорони.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямку. Підсумовуючи, необхідно зазначити, що форми публічного адміністрування - це зовнішній прояв адміністративної діяльності суб'єктів публічної адміністрації, що здійснюється на всіх рівнях публічного адміністрування щодо реалізації виконавчо-розпорядчої діяльності та надання адміністративних послуг із метою здійснення публічного адміністрування в певних сферах суспільства.

До форм публічного адміністрування охорони права власності в Україні відносяться: 1) видання адміністративних актів: підзаконних - щодо регулювання охорони права власності, індивідуальних - щодо виникнення, зміни та припинення права власності окремих осіб або створення персональних заходів охорони права власності; 2) укладення адміністративних договорів; 3) учинення інших юридично значущих адміністративних дій; 4) здійснення матеріально-технічних операцій (у тому числі реєстраційних, які відіграють велику роль у сфері права власності).

Перспективним напрямом подальших розробок вбачаємо в дослідженні інструментів публічного адміністрування охорони корпоративних прав в Україні як важливих складових цього процесу.

Література

1. Авер'янов В. Б. Адміністративне право України. Академічний курс: підручник у двох томах. Том 1: Загальна частина. Київ: Юридична думка, 2007. 592 с.
2. Битяк Ю. П. Адміністративне право України: підручник. Харків: Право, 2010. 624 с.
3. Бугайчук К. Л. Публічне адміністрування: теоретичні засади та підходи до визначення. Право і Безпека. 2017. № 3. С. 38-44.
4. Галуцько В. В., Курило В. І., Короєд С. О. та ін. Адміністративне право України. Т.

1. Загальне адміністративне право: навчальний посібник. Херсон: Грінь Д.С., 2015. 272 с.
5. Галуцько В., Діхтієвський П., Кузьменко О., Стеценко С. та ін. Адміністративне право України. Повний курс: підручник. Херсон : ОЛДІ- ПЛЮС, 2018. 446 с.
6. Єщук О. М. Адміністративно-правова охорона: теорія, практика та перспективи розвитку: дис. ... докт. юрид. наук : 12.00.07. Київ: Університет «Україна», 2017. 464 с.
7. Захист права власності Українського народу: вітчизняні реалії та зарубіжний досвід для України: матеріали І Щорічної міжнародної науково- практичної конференції (22 вересня 2016 року). Київ: Національна академія прокуратури України, 2016. 226 с.
8. Колпаков В. К. Поняття форм публічного адміністрування. Адміністративне право і процес. 2012. № 2. С. 89-103.
9. Кузьменко О. В. Оновлення парадигми змісту адміністративного процесу. Держава і право. Юрид. і політ. науки : зб. наук. пр. 2006. Вип. 31. С. 146-152.
10. Легеца Ю. О. Адміністративно-правові засади публічного управління у сфері використання природних ресурсів: автореф. дис... д-ра юрид. наук: 12.00.07. Запорізький національний університет, Запоріжжя, 2018. 34 с.
11. Патерило І. В. Інститут інструментів діяльності публічної адміністрації у системі адміністративного права України. Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. 2013. № 1. С. 283-289.
12. Приходченко Л. Сутність понять механізмів держави, державного управління та державного регулювання. Актуальні проблеми державного управління: зб. наук. пр. Вип. 3 (35). Одеса : ОРІДУНАДУ, 2008. С. 269-274.
13. Про введення воєнного стану в Україні: Указ Президента України від 24.02.2022 р. № 64/2022. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/642022-41397> (дата звернення 28.06.2022).
14. Ровинська К. І., Лиховідова І. Е. Розвиток державних гарантій корпоративного управління в умовах функціонування ринку віртуальних активів в Україні. Державне управління: удосконалення та розвиток. 2021. № 11. – URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=2376> (дата звернення: 29.06.2023). DOI: 10.32702/2307-2156-2021.11.33

References

1. Averianov V. B. Administratyvne pravo Ukrainy. Akademichnyi kurs: pidruchnyk u dvokh tomakh. Tom 1: Zahalna chastyna. Kyiv: Yurydychna dumka, 2007. 592 s.
2. Bytiak Yu. P. Administratyvne pravo Ukrainy: pidruchnyk. Kharkiv: Pravo, 2010. 624 s.
3. Buhaichuk K. L. Publichne administruvannia: teoretychni zasady ta pidkhody do vyznachennia. Pravo i Bezpeka. 2017. № 3. S. 38-44.
4. Halunko V. V., Kurylo V. I., Koroied S. O. ta in. Administratyvne pravo Ukrainy. T. 1. Zahalne administratyvne pravo: navchalnyi posibnyk. Kherson: Hrin D.S., 2015. 272 s.
5. Halunko V., Dikhtiiivskiy P., Kuzmenko O., Stetsenko S. ta in. Administratyvne pravo Ukrainy. Povnyi kurs: pidruchnyk. Kherson : OLDI- PLIUS, 2018. 446 s.
6. Yeshchuk O. M. Administratyvno-pravova okhorona: teoriia, praktyka ta perspektyvy rozvytku: dys. ... dokt. yuryd. nauk : 12.00.07. Kyiv: Universytet «Ukraina», 2017. 464 s.
7. Zakhyst prava vlasnosti Ukrainskoho narodu: vitchyzniani realii ta zarubizhnyi dosvid dlia Ukrainy: materialy I Shchorichnoi mizhnarodnoi naukovy- praktychnoi konferentsii (22 veresnia 2016 roku). Kyiv: Natsionalna akademiia prokuratury Ukrainy, 2016. 226 s.
8. Kolpakov V. K. Poniattia form publichnoho administruvannia. Administratyvne pravo i protses. 2012. № 2. S. 89-103.
9. Kuzmenko O. V. Onovlennia paradyhmy zmistu administratyvnoho protsesu. Derzhava i pravo. Yuryd. i polit. nauky : zb. nauk. pr. 2006. Vyp. 31. S. 146-152.
10. Leheza Yu. O. Administratyvno-pravovi zasady publichnoho upravlinnia u sferi

vykorystannia pryrodnykh resursiv: avtoref. dys... d-ra yuryd. nauk: 12.00.07. Zaporizkyi natsionalnyi universytet, Zaporizhzhia, 2018. 34 s.

11. Paterylo I. B. Instytut instrumentiv diialnosti publichnoi administratsii u systemi administratyvnoho prava Ukrainy. Naukovyi visnyk Dnipropetrovskoho derzhavnoho universytetu vnutrishnikh sprav. 2013. № 1. S. 283-289.

12. Prykhodchenko L. Sutnist poniat mekhanizmiv derzhavy, derzhavnoho upravlinnia ta derzhavnoho rehuliuвання. Aktualni problemy derzhavnoho upravlinnia: zb. nauk. pr. Vyp. 3 (35). Odesa : ORIDUNADU, 2008. S. 269-274.

13. Pro vvedennia voiennoho stanu v Ukraini: Ukaz Prezydenta Ukrainy vid 24.02.2022 r. № 64/2022. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/642022-41397> (data zvernennia 28.06.2022).

14. Rovynska K. I., Lykhovidova I. E. Rozvytok derzhavnykh harantii korporatyvnoho upravlinnia v umovakh funktsionuvannia rynku virtualnykh aktyviv v Ukraini. Derzhavne upravlinnia: udoskonalennia ta rozvytok. 2021. № 11. – URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=2376> (data zvernennia: 29.06.2023). DOI: 10.32702/2307-2156-2021.11.33